

Wijziging van de Elektriciteitswet 1998 en van de Gaswet (voortgang energietransitie)

VOORSTEL VAN WET

(concept 14-4-2016)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet te wijzigen om een aantal belemmeringen voor de voortgang van de energietransitie weg te nemen;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

De Elektriciteitswet 1998 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid, onderdeel aq, komt te luiden:

aq. gesloten distributiesysteem: een net waarvoor op grond van artikel 15 ontheffing is verleend;.

2. Onder vernummering van het vierde en vijfde lid naar het vijfde en zesde lid, wordt een lid ingevoegd, luidende:

4. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde worden meerdere onroerende zaken als bedoeld in artikel 16, onderdeel c, van de Wet waardering onroerende zaken die zich bevinden in een bouwwerk met:

a. een woonfunctie bestemd voor bewoners die zijn ingeschreven aan een instelling als bedoeld in artikel 1.1.1, onderdeel b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs of aan een universiteit of hogeschool als bedoeld in artikel 1.2, onderdelen a en b, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek of die zich voorbereiden op een promotie als bedoeld in artikel 7.18 van laatstgenoemde wet,

b. een woonoppervlak van maximaal 50 vierkante meter per wooneenheid en

c. gemeenschappelijke ruimtes die een meeromvattende functie hebben dan de reguliere functie van gemeenschappelijke ruimtes in een appartementencomplex,

op verzoek van de eigenaar of eigenaren van het bouwwerk beschouwd als één onroerende zaak als bedoeld in artikel 16 van de Wet waardering onroerende zaken. Indien de aansluiting is gerealiseerd kan een verzoek van de eigenaar of eigenaren slechts worden ingetrokken ingeval van ingrijpende renovatie van het bouwwerk.

B

In artikel 5b, onderdeel a, vervalt 'tweede lid,'.

C

Artikel 7a wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste en tweede lid komen te luiden:

1. Onze Minister kan met inachtneming van bindende besluiten van de Raad van de Europese Unie, van het Europees Parlement en de Raad gezamenlijk of van de Europese Commissie bij wege van experiment een ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens deze wet, voor zover:

- a. het een experiment betreft op het gebied van hernieuwbare energie, energiebesparing of efficiënt gebruik van een net of
- b. een experiment ten doel heeft het opdoen van praktijkkennis over andere marktmodellen of tariefreguleringsystematieken.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over:

- a. de groep afnemers waarvoor de afwijkingen gelden,
- b. de ten hoogste toegestane tijdsduur van die afwijkingen en het moment en de wijze waarop wordt besloten of de voortzetting van een afwijking, anders dan als experiment, wenselijk is,
- c. welke situaties of het aantal situaties waarin een afwijking is toegestaan,
- d. de aanvraagprocedure en de termijn waarbinnen op een aanvraag wordt beslist,
- e. wijziging of intrekking van de ontheffing en het verbinden van voorschriften en beperkingen aan de ontheffing en
- f. de verslaglegging van een experiment door de houder van de ontheffing.

3. Het derde lid vervalt.

4. Het vierde en vijfde lid worden vernummerd tot derde en vierde lid.

D

Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na 'en die als zodanig worden bedreven' ingevoegd:, met uitzondering van het net op zee,.

2. Na het tiende lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

11. Degene aan wie een net toebehoort handelt als beheerder van dat net, indien daarvoor geen beheerder is aangewezen krachtens artikelen 10, tweede of negende lid, 10Aa, eerste lid, of 13, eerste lid. De bij of krachtens deze wet aan een netbeheerder opgelegde verplichtingen zijn van overeenkomstige toepassing.

E

Artikel 11a wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid vervalt.

2. Het derde, vijfde en zesde lid worden vernummerd tot tweede, derde en vierde lid.

3. In het vierde lid (nieuw) wordt 'vijfde lid' vervangen door: derde lid.

F

Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De Autoriteit Consument en Markt kan op diens aanvraag ontheffing verlenen aan een eigenaar van een net, niet zijnde het landelijk hoogspanningsnet, van het gebod van artikel 10, negende lid, indien:

- a. het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van het net om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is of het net primair elektriciteit distribueert voor de eigenaar van dat net of de daarmee verwante ondernemingen,
- b. het net primair elektriciteit transporteert voor de eigenaar van dat net of de daarmee verwante bedrijven en
- c. de aanvrager geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek met een netbeheerder verbonden is,
- d. het net binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of locatie met gedeelde diensten ligt en dat net technische, organisatorische of functionele bindingen heeft,
- e. op het net minder dan 500 afnemers zijn aangesloten,
- f. het net geen huishoudelijke eindafnemers voorziet, tenzij er sprake is van incidenteel gebruik door een klein aantal huishoudelijke eindafnemers dat werkzaam is bij of vergelijkbare betrekkingen heeft met de eigenaar van het net en
- g. de veiligheid van het net voldoende is gewaarborgd.

2. In het zesde lid, onderdeel c wordt de zinsnede 'de artikelen 7 en 78' vervangen door: artikel 78.

3. Onder vernummering van het zevende tot en met negende lid tot achtste tot en met tiende lid wordt na het zesde lid een lid ingevoegd, luidende:

7. De Autoriteit Consument en Markt kan op aanvraag van degene die een net aanlegt of voornemens is aan te leggen en die beschikt over de daarvoor benodigde vergunningen, ontheffingen en toestemmingen, ontheffing verlenen van het gebod van artikel 10, negende lid. Het eerste tot en met zesde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

4. In het negende lid wordt 'zevende' vervangen door: achtste.

5. In het tiende lid wordt 'zevende' vervangen door 'achtste' en wordt 'raad van bestuur' vervangen door: Autoriteit Consument en Markt.

G

In artikel 15a, tweede lid, wordt " en 19c" vervangen door: , 19c, 93a en 94.

H

Artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid vervalt.

2. Het vierde lid wordt vernummerd tot derde lid.

3. Het zesde tot en met zestiende lid wordt vernummerd tot vierde tot en met veertiende lid.

4. Na het veertiende lid worden twee leden toegevoegd, luidende:

15. Een net met een spanningsniveau van 110 kV of hoger, met uitzondering van het net op zee, is zodanig ontworpen en in werking dat het transport van elektriciteit ook verzekerd is indien zich een enkelvoudige storing voordoet ten tijde van onderhoud, behoudens bepaalde onderdelen van het net of bepaalde specifieke situaties.

16. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over onderdelen van het net of situaties, bedoeld in het vijftiende lid.

I

Artikel 16Aa vervalt.

J

In artikel 16a vervalt het eerste lid en worden het tweede en derde lid vernummerd tot eerste en tweede lid.

K

In artikel 16e, derde lid, wordt 'het document, bedoeld in artikel 21, tweede lid,' vervangen door: het investeringsplan, bedoeld in artikel 21.

L

Artikel 17 komt te luiden:

Artikel 17

1. Een netbeheerder verricht geen andere werkzaamheden dan die noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van de op grond van deze wet aan hem toegekende taken.
2. Een netbeheerder besteedt geen werkzaamheden bij een afnemer uit aan een onderneming waar een leverancier onderdeel van uitmaakt.
3. Ingeval van uitbesteding van werkzaamheden behoudt de netbeheerder de verantwoordelijkheid voor de onafhankelijke uitvoering van deze werkzaamheden.

M

Artikel 17a komt te luiden:

Artikel 17a

1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen één of meer andere taken dan de op grond van deze wet toegekende taken voor de duur van ten hoogste vijf jaren per taak worden toegestaan aan een netbeheerder voor zover:
  - a. deze taken verband houden met de op grond van deze wet toegekende taken,
  - b. deze taken van belang zijn voor het toekomstig beheer van het net en
  - c. marktpartijen niet of in beperkte mate in de uitvoering van de taken voorzien.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop wordt besloten of voortzetting van een taak, anders dan als tijdelijke taak, wenselijk is, of over de beëindiging van een toegestane taak.
3. De voordracht voor een krachtens het eerste lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

N

Na artikel 17a worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 17b

1. Een netbeheerder bevoordeelt niet een met hem verbonden groepsmaatschappij als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek boven een andere onderneming waarmee die groepsmaatschappij in concurrentie treedt en kent aan die groepsmaatschappij geen voordelen toe die verder gaan dan in het normale handelsverkeer gebruikelijk is.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over handelingen die voordelen genereren die verder gaan dan in het normale handelsverkeer gebruikelijk is.

Artikel 17c

1. Een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek waar een netbeheerder deel van uitmaakt, verricht in hoofdzaak handelingen en activiteiten die betrekking hebben op het beheer van netten.

2. Een met een netbeheerder verbonden groepsmaatschappij als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek beperkt zich in Nederland tot handelingen en activiteiten met betrekking tot:

- a. aanleg en beheer van landgrensoverschrijdende netten,
- b. aanleg en beheer van kabels en leidingen en daarmee verbonden hulpmiddelen,
- c. aanleg en beheer van infrastructuur voor het op- of ontladen van elektrische voertuigen,
- d. aanleg, onderhoud en het ter beschikking stellen van installaties,
- e. meetdiensten en meetinrichtingen,
- f. certificering van hernieuwbare energie en
- g. energiebeurzen.

3. Een met de landelijke netbeheerder verbonden groepsmaatschappij als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek mag in aanvulling op het tweede lid handelingen en activiteiten verrichten met betrekking tot aanleg van antenne-opstelpunten ten behoeve van ethercommunicatie.

4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen andere aan energie-infrastructuur gerelateerde handelingen of activiteiten worden aangewezen die de groepsmaatschappij, bedoeld in het tweede lid, voor de duur van ten hoogste vijf jaren kan verrichten.

5. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop wordt besloten of voortzetting van een handeling of activiteit, anders dan als tijdelijke handeling of activiteit, wenselijk is.

6. De voordracht voor een krachtens het vierde en vijfde lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

O

Artikel 18 komt te luiden:

Artikel 18

Het is een ander dan de netbeheerder verboden de op grond van deze wet aan een netbeheerder toegekende taken, anders dan tijdelijke taken als bedoeld in artikel 17a, uit te voeren, met uitzondering van:

- a. de aanleg, wijziging of verwijdering van een aansluiting met een aansluitwaarde groter dan 10 MVA op een net, niet zijnde een net op zee,
- b. de aanleg, wijziging of verwijdering van een aansluiting van een organisatorische eenheid als bedoeld artikel 1, tweede lid,
- c. het ter beschikking stellen en beheren van een meetinrichting voor een afnemer, niet zijnde een afnemer als bedoeld in artikel 95a,
- d. de aanleg van leidingen en daarmee verbonden hulpmiddelen.

P

Na artikel 18a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 19

1. Een netbeheerder:
  - a. hanteert een doeltreffend kwaliteitsborgingssysteem voor de uitvoering van de op grond van deze wet aan hem toegekende taken en
  - b. beschikt over een document waarin is aangegeven op welke wijze hij uitvoering geeft aan onderdeel a.
2. Onder een doeltreffend kwaliteitsborgingssysteem wordt verstaan het geheel van samenhangende plannen, processen en procedures dat een netbeheerder in staat stelt de kwaliteit van zijn net en de uitvoering van de op grond van deze wet aan hem toegekende taken te registreren, te monitoren en waar nodig bij te sturen.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld, die kunnen verschillen voor verschillende netten, verschillende delen van netten met een verschillend spanningsniveau en verschillende netbeheerders, over:
  - a. het kwaliteitsborgingssysteem,
  - b. de onderwerpen die in het document, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, ten minste moeten zijn opgenomen,
  - c. het verstrekken van gegevens en inlichtingen over het kwaliteitsborgingssysteem of het verstrekken van het document bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, aan de Autoriteit Consument en Markt of aan Onze Minister,
  - d. het bewaren en openbaar maken van gegevens over het kwaliteitsborgingssysteem of van het document bedoeld in het eerste lid,
  - e. evaluatie van het kwaliteitsborgingssysteem.

Q

Artikel 19a vervalt.

R

Artikel 20e vervalt.

S

Artikel 21 komt te luiden:

Artikel 21

1. Een netbeheerder stelt periodiek een investeringsplan op waarin alle noodzakelijke uitbreidingsinvesteringen en vervangingsinvesteringen worden beschreven en onderbouwd.
2. Een netbeheerder legt een ontwerp investeringsplan achtereenvolgens voor:
  - a. ter consultatie en verwerkt de gegeven reacties op de ingediende zienswijzen in het plan,
  - b. aan de Autoriteit Consument en Markt en, voor zover het een ontwerp investeringsplan voor het landelijk hoogspanningsnet betreft, aan Onze Minister.
3. De Autoriteit Consument en Markt toetst of een netbeheerder in redelijkheid tot het ontwerp investeringsplan heeft kunnen komen.
4. Onze Minister toetst of de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet zich in voldoende mate rekenschap heeft gegeven van ontwikkelingen in de energiemarkt.
5. Een netbeheerder stelt het investeringsplan vast met inachtneming van de resultaten van consultatie en toetsing.

6. Een netbeheerder voert de in het investeringsplan opgenomen investeringen uit en legt wijzigingen voor aan de Autoriteit Consument en Markt. Het tweede tot en met vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing bij een significante wijziging.

7. In het investeringsplan opgenomen investeringen worden noodzakelijk geacht voor de uitvoering van de op grond van deze wet aan de netbeheerder toegekende taken.

8. In een investeringsplan worden ten minste de investeringen opgenomen die noodzakelijk zijn voor de ontsluiting van windparken, die zijn opgenomen in een structuurvisie als bedoeld in artikel 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening.

9. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over:

- a. de termijn waarvoor het investeringsplan geldt,
- b. de nadere inhoud en het aggregatieniveau van een investeringsplan,
- c. de procedure waarlangs een investeringsplan tot stand komt,
- d. de wijze waarop de noodzaak van investeringen wordt aangetoond,
- e. het tijdstip en de frequentie waarmee een investeringsplan dan wel onderdelen daarvan, wordt opgesteld dan wel aangepast,
- f. de wijze waarop en bij wie een ontwerp investeringsplan wordt geconsulteerd,
- g. de wijze waarop bekendheid wordt gegeven aan een investeringsplan.

10. De regels, bedoeld in het negende lid, kunnen verschillen voor verschillende soorten netten, verschillende delen van netten met een verschillend spanningsniveau en verschillende netbeheerders.

T

In artikel 22 wordt 'uit de overzichten, bedoeld in artikel 19b of uit het document, bedoeld in artikel 21' vervangen door: uit het document, bedoeld in artikel 19, de overzichten, bedoeld in artikel 19b, of uit het investeringsplan, bedoeld in artikel 21.

U

In hoofdstuk 3 wordt na paragraaf 3 een paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 3a. Verplaatsen of ondergronds aanleggen van een hoogspanningsverbinding

Artikel 22a

1. Een netbeheerder verplaatst op verzoek van een college van burgemeester en wethouders of van gedeputeerde staten bovengrondse delen van netten die bestemd zijn voor transport van elektriciteit op een spanningsniveau van 50 kV of hoger of vervangt deze voor ondergrondse delen voor zover:

- a. het te vervangen of verplaatsen deel ten minste 1.000 meter lang is, tenzij het een net betreft met een spanningsniveau van 50 kV en
- b. deze delen door Onze Minister zijn aangewezen.

2. Krachtens het eerste lid, onderdeel b, worden slechts delen aangewezen waarvoor vervanging of verplaatsing kostenefficiënt is. Bij de aanwijzing kan worden bepaald dat een deel wordt aangewezen voor verplaatsing of vervanging.

3. De aanwijzing, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt bekend gemaakt door publicatie in de Staatscourant.

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het deel van de kosten dat wordt betaald door de verzoeker en de bestanddelen waaruit die kosten bestaan en over de volgorde waarin het vervangen of verplaatsen plaatsvindt.

5. De voordracht voor een krachtens het vierde lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

V

Artikel 31 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het twaalfde lid komt te luiden:

12. In de voorwaarden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, f en g, kan worden vastgelegd op welke wijze netbeheerders uitvoering geven aan de regels over de storingsreserve, bedoeld in artikel 16, vijftiende en zestiende lid.

W

Artikel 39 vervalt.

X

In artikel 41b, eerste lid, onderdeel e, vervalt 'of 20e, tweede of derde lid'.

Y

In artikel 42a, tweede lid, wordt 'artikel 16, zestiende lid' vervangen door: artikel 16, veertiende lid.

Z

In artikel 42b, eerste lid, wordt 'artikel 16, zestiende lid, vervangen door: artikel 16, veertiende lid.

AA

In artikel 42d, eerste lid, aanhef, wordt 'artikel 16, zestiende lid, vervangen door: artikel 16, veertiende lid.

BB

In artikel 43, eerste lid, wordt 'artikel 17 of 17a' vervangen door: artikel 7a, 17 of 17a.

CC

Artikel 77i wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a vervalt '11a, tweede lid,'.

2. In onderdeel a wordt '15, achtste lid' vervangen door: 15, negende lid.

3. in onderdeel wordt '21, negende lid, tweede volzin' vervangen door: 21, zesde lid, eerste volzin.

4. In onderdeel b wordt '11a, derde lid' vervangen door: 11a, tweede lid.

5. In onderdeel b vervalt '19a'.

DD

Artikel 79 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Een netbeheerder die bij de uitvoering van zijn taak de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, draagt er zorg voor

dat die gegevens niet ter beschikking komen of kunnen komen van derden, tenzij enig wettelijk voorschrift anders bepaalt.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Een netbeheerder maakt alle informatie openbaar die bijdraagt aan een doeltreffende mededinging en een efficiënte werking van de markt, voor zover deze redelijkerwijs te genereren is uit de informatie waarover hij beschikt op basis van de uitvoering van de op grond van deze wet aan hem toegekende taken.

EE

Na artikel 93a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 94

1. In afwijking van artikel 93a kunnen aandelen van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet direct of indirect berusten bij een buitenlandse instelling die op grond van nationale wettelijke regels is belast met het beheer van een transmissiesysteem als bedoeld in artikel 2, onderdeel 4, van de richtlijn, of bij de middellijk of onmiddellijk aandeelhouder van die buitenlandse instelling, voor zover:

a. ten minste 75 procent van de aandelen van de netbeheerder en de overwegende zeggenschap over de netbeheerder direct of indirect bij één of meer openbare lichamen blijft,

b. de samenwerking tussen de netbeheerder en een buitenlandse instelling wordt bevorderd,

c. er sprake is van een aandelenruil die de betrouwbaarheid, betaalbaarheid of duurzaamheid van het net ten goede komt en

d. de aandelen in de netbeheerder of de groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek waar die netbeheerder deel van uitmaakt, komen te berusten bij een instelling die de beheerder is van een net dat een directe verbinding heeft met het landelijke hoogspanningsnet in Nederland of dat door middel van een landsgrensoverschrijdend net met het landelijke hoogspanningsnet is verbonden.

2. Het voornemen de aandelen in de netbeheerder direct of indirect te laten berusten bij een buitenlandse instelling of bij de middellijk of onmiddellijk aandeelhouder van die buitenlandse instelling behoeft instemming van beide kamers der Staten-Generaal.

FF

In artikel 95n wordt '95m, tweede, derde en achtste tot en met twaalfde lid' vervangen door: 95m, eerste, tweede en vijfde tot en met negende lid.

Artikel II

De Gaswet wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid, onderdeel am, komt als volgt te luiden:

am. gesloten distributiesysteem: een net waarvoor op grond van artikel 2a ontheffing is verleend;

2. Na het derde lid wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde worden meerdere onroerende zaken als bedoeld in artikel 16, onderdeel c, van de Wet waardering onroerende zaken die zich bevinden in een bouwwerk met:

a. een woonfunctie bestemd voor bewoners die zijn ingeschreven aan een instelling als bedoeld in artikel 1.1.1, onderdeel b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs of aan een universiteit of hogeschool als bedoeld in artikel 1.2, onderdelen a en b, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek of die zich voorbereiden op een promotie als bedoeld in artikel 7.18 van laatstgenoemde wet,

b. een woonoppervlak van maximaal 50 vierkante meter per wooneenheid en

c. gemeenschappelijke ruimtes die een meeromvattende functie hebben dan de reguliere functie van gemeenschappelijke ruimten in een appartementencomplex,

op verzoek van de eigenaar of eigenaren van het bouwwerk beschouwd als één onroerende zaak als bedoeld in artikel 16 van de Wet waardering onroerende zaken. Indien de aansluiting is gerealiseerd kan een verzoek van de eigenaar of eigenaren slechts worden ingetrokken ingeval van ingrijpende renovatie van het bouwwerk.

B

In artikel 1a, eerste lid, wordt 'met uitzondering van artikel 8, tenzij het gaat om investeringen, genoemd in artikel 8, tweede lid, onderdeel f tot en met i, en met uitzondering van de artikelen 8a, 35a en 54 tot en met 57' vervangen door: met uitzondering van de artikelen en onderwerpen, bedoeld in artikel 1c, eerste en tweede lid.

C

In artikel 1b wordt na 'het bepaalde bij of krachtens de wet,' ingevoegd: met uitzondering van de artikelen en onderwerpen, bedoeld in artikel 1c, eerste en tweede lid, en in verband met.

D

Artikel 1c komt te luiden:

Artikel 1c

1. Onze Minister is belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens artikelen 5a, 8a, 35a, 51 en 54 tot en met 57, alsmede met onderwerpen die samenhangen met de kwaliteit van systemen met als doel het voorkomen van ongevallen, voorvallen en schade met betrekking tot gas.

2. Bij ministeriële regeling worden de artikelen of delen hiervan aangewezen waarop de bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren toezicht houden.

3. Onze Minister kan in verband met de naleving van de voorschriften bedoeld in het eerste en tweede lid een bindende aanwijzing geven of een bindende gedragslijn opleggen.

4. Onze Minister kan ter handhaving van de voorschriften bedoeld in het eerste en tweede lid een last onder bestuursdwang opleggen.

E

Artikel 1i wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt als volgt te luiden:

Onze Minister kan met inachtneming van bindende besluiten van de Raad van de Europese Unie, van het Europees Parlement en de Raad gezamenlijk of van de Europese Commissie bij wege van experiment een ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens deze wet, voor zover:

- a. het een experiment betreft op het gebied van hernieuwbare energie, energiebesparing of efficiënt gebruik van een net of
- b. een experiment ten doel heeft het opdoen van praktijkkennis over andere marktmodellen of tariefreguleringsystematieken.

2. Het tweede lid komt als volgt te luiden:

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over:

- a. de groep afnemers waarvoor de afwijkingen gelden,
- b. de ten hoogste toegestane tijdsduur van die afwijkingen en het moment en de wijze waarop wordt besloten of de voortzetting van een afwijking, anders dan als experiment, wenselijk is,
- c. welke situaties of het aantal situaties waarin een afwijking is toegestaan,
- d. de aanvraagprocedure en de termijn waarbinnen op een aanvraag wordt beslist,
- e. wijziging of intrekking van de ontheffing en het verbinden van voorschriften en beperkingen aan de ontheffing en
- f. de verslaglegging van een experiment door de houder van de ontheffing.

3. Het vierde en vijfde lid worden vernummerd tot derde en vierde lid.

F

Aan artikel 2 wordt na het negende lid een lid toegevoegd, luidende:

10. Degene aan wie een net toebehoort handelt als beheerder van dat net, indien daarvoor geen beheerder is aangewezen krachtens artikelen 2, eerste of achtste lid, 2b, eerste lid, of 5, eerste lid. De bij of krachtens deze wet aan een netbeheerder opgelegde verplichtingen zijn van overeenkomstige toepassing.

G

Artikel 2a wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt als volgt te luiden:

1. De Autoriteit Consument en Markt kan op diens aanvraag ontheffing verlenen aan een eigenaar van een net, niet zijnde het landelijk hoogspanningsnet, van het gebod van artikel 2, achtste lid, indien:

- a. het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van een net om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is of het net primair gas distribueert voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante ondernemingen,
- b. de aanvrager geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek met een netbeheerder verbonden is,
- c. het net binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of locatie met gedeelde diensten ligt en dat net technische, organisatorische of functionele bindingen heeft,
- d. op het net minder dan 500 afnemers zijn aangesloten,
- e. het net geen huishoudelijke eindafnemers voorziet, tenzij er sprake is van incidenteel gebruik door een klein aantal huishoudelijke eindafnemers dat werkzaam is bij of vergelijkbare betrekkingen heeft met de eigenaar van het net en
- f. de veiligheid van het net voldoende is gewaarborgd.

2. In het zesde lid, onderdeel c, wordt de zinsnede 'de artikelen 1g en 1h' vervangen door: artikel 1h.

3. Na het zesde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

7. De Autoriteit Consument en Markt kan op aanvraag van degene die een net aanlegt of voornemens is aan te leggen en die beschikt over de daarvoor benodigde vergunningen, ontheffingen

en toestemmingen, ontheffing verlenen van het gebod van artikel 2, achtste lid. Het eerste tot en met zesde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

4. Het zevende tot en met negende lid wordt vernummerd tot achtste tot en met tiende lid.

H

Na artikel 7 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 7b

1. Een netbeheerder stelt periodiek een investeringsplan op waarin alle noodzakelijke uitbreidingsinvesteringen en vervangingsinvesteringen worden beschreven en onderbouwd.
2. Een netbeheerder legt een ontwerp investeringsplan achtereenvolgens voor:
  - a. ter consultatie en verwerkt de gegeven reacties op de ingediende zienswijzen in het plan,
  - b. aan de Autoriteit Consument en Markt en, voor zover het een ontwerp investeringsplan voor het landelijk hoogspanningsnet betreft, aan Onze Minister.
3. De Autoriteit Consument en Markt toetst of een netbeheerder in redelijkheid tot het ontwerp investeringsplan heeft kunnen komen.
4. Onze Minister toetst of de netbeheerder van het landelijk gastransportnet zich in voldoende mate rekenschap heeft gegeven van ontwikkelingen in de energiemarkt.
5. Een netbeheerder stelt het investeringsplan vast met inachtneming van de resultaten van consultatie en toetsing.
6. Een netbeheerder voert de in het investeringsplan opgenomen investeringen uit en legt wijzigingen voor aan de Autoriteit Consument en Markt. Het tweede tot en met vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing bij een significante wijziging.
7. In het investeringsplan opgenomen investeringen worden noodzakelijk geacht voor de uitvoering van de op grond van deze wet aan de netbeheerder toegekende taken.
8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over:
  - a. de termijn waarvoor het investeringsplan geldt,
  - b. de nadere inhoud en het aggregatieniveau van een investeringsplan,
  - c. de procedure waarlangs een investeringsplan tot stand komt,
  - d. de wijze waarop de noodzaak van investeringen wordt aangetoond,
  - e. het tijdstip en de frequentie waarmee een investeringsplan dan wel onderdelen daarvan, wordt opgesteld dan wel aangepast,
  - f. de wijze waarop en bij wie een ontwerp investeringsplan wordt geconsulteerd,
  - g. de wijze waarop bekendheid wordt gegeven aan een investeringsplan.
9. De regels, bedoeld in het achtste lid, kunnen verschillen voor verschillende soorten netten, verschillende delen van netten met een verschillend drukniveau en verschillende netbeheerders.

I

Artikel 8 komt als volgt te luiden:

Artikel 8

1. Een netbeheerder:
  - a. hanteert een doeltreffend kwaliteitsborgingssysteem voor de uitvoering van de op grond van deze wet aan hem toegekende taken en
  - b. beschikt over een document waarin is aangegeven op welke wijze hij uitvoering geeft aan onderdeel a.
2. Onder een doeltreffend kwaliteitsborgingssysteem wordt verstaan het geheel van samenhangende plannen, processen en procedures dat een netbeheerder in staat stelt de kwaliteit

van zijn net en de uitvoering van de op grond van deze wet aan hem toegekende taken te registreren, te monitoren en waar nodig bij te sturen.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld, die kunnen verschillen voor verschillende netten, verschillende delen van netten met een verschillend drukniveau en verschillende netbeheerders, over:

- a. het kwaliteitsborgingssysteem,
- b. de onderwerpen die in het document, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, ten minste moeten zijn opgenomen,
- c. het verstrekken van gegevens en inlichtingen over het kwaliteitsborgingssysteem of het verstrekken van het document bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, aan de Autoriteit Consument en Markt of aan Onze Minister,
- d. het bewaren en openbaar maken van gegevens over het kwaliteitsborgingssysteem of van het document bedoeld in het eerste lid,
- e. evaluatie van het kwaliteitsborgingssysteem.

J

Artikel 8a wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid vervalt.
2. Het derde lid wordt vernummerd tot tweede lid.

K

In artikel 9, eerste lid, wordt 'uit het document, bedoeld in artikel 8, of uit de overzichten, bedoeld in artikel 35b' vervangen door: uit het investeringsplan, bedoeld in artikel 7b, het document, bedoeld in artikel 8, of uit de overzichten, bedoeld in artikel 35b.

L

Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het derde lid wordt na onderdeel d een onderdeel toegevoegd, luidende:
e. netverliezen in te kopen.
2. Het zesde lid, onderdeel b, wordt 'een aansluitpunt ten behoeve van een aansluiting' vervangen door 'een aansluitpunt' en wordt 'te voorzien van een aansluitpunt' vervangen door: te voorzien van een aansluiting.
3. Het zevende lid vervalt.
4. Het achtste tot en met elfde lid wordt vernummerd tot negende tot en met twaalfde lid.

M

Na artikel 10 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 10Aa

1. Een netbeheerder verricht geen andere werkzaamheden dan die noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van de op grond van deze wet aan hem toegekende taken.
2. Een netbeheerder besteedt geen werkzaamheden bij een afnemer uit aan een onderneming waar een leverancier onderdeel van uitmaakt.

3. Ingeval van uitbesteding van werkzaamheden behoudt de netbeheerder de verantwoordelijkheid voor de onafhankelijke uitvoering van deze werkzaamheden.

N

Artikel 10b komt als volgt te luiden:

Artikel 10b

1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen één of meer andere taken dan de op grond van deze wet toegekende taken voor de duur van ten hoogste vijf jaren per taak worden toegestaan aan een netbeheerder voor zover:

- a. deze taken verband houden met de op grond van deze wet aan hem toegekende taken,
- b. deze taken van belang zijn voor het toekomstig beheer van het net en
- c. marktpartijen niet of in beperkte mate in de uitvoering van de taken voorzien.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop wordt besloten of voortzetting van een taak, anders dan als tijdelijke taak, wenselijk is, of over de beëindiging van een toegekende taak.

3. De voordracht voor een krachtens het eerste lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

O

Artikel 10c komt als volgt te luiden:

Artikel 10c

1. Een netbeheerder bevoordeelt niet een met hem verbonden groepsmaatschappij als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek boven een andere onderneming waarmee die groepsmaatschappij in concurrentie treedt en kent aan die groepsmaatschappij geen voordelen toe die verder gaan dan in het normale handelsverkeer gebruikelijk is.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over handelingen die voordelen genereren die verder gaan dan in het normale handelsverkeer gebruikelijk is.

P

Artikel 10d komt als volgt te luiden:

Artikel 10d

1. Een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek waar een netbeheerder deel van uitmaakt, verricht in hoofdzaak handelingen en activiteiten die betrekking hebben op het beheer van netten.

2. Een met een netbeheerder verbonden groepsmaatschappij als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek beperkt zich in Nederland tot handelingen en activiteiten met betrekking tot:

- a. aanleg en beheer van landgrensoverschrijdende netten,
- b. aanleg en beheer van leidingen en daarmee verbonden hulpmiddelen,
- c. aanleg, onderhoud en het ter beschikking stellen van installaties,
- d. meetdiensten en meetinrichtingen,
- e. certificering van hernieuwbare energie en
- f. energiebeurzen.

3. Een met de landelijke netbeheerder verbonden groepsmaatschappij als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek mag in aanvulling op het tweede lid handelingen en activiteiten verrichten met betrekking tot aanleg en beheer van LNG- en gasopslaginstallaties en gasinfrastructuur, voor zover deze activiteiten niet tot gevolg hebben dat niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden voor aanwijzing als netbeheerder van het landelijk gastransportnet, bedoeld in artikel 2, eerste lid.

4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen andere aan energie-infrastructuur gerelateerde handelingen of activiteiten worden aangewezen die de groepsmaatschappij, bedoeld in het tweede lid, voor de duur van ten hoogste vijf jaren kan verrichten.

5. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop wordt besloten of voortzetting van een handeling of activiteit, anders dan als tijdelijke handeling of activiteit, wenselijk is.

6. De voordracht voor een krachtens het tweede lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

Q

Na artikel 10d wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 10Ee

Het is een ander dan de netbeheerder verboden de op grond van deze wet aan een netbeheerder toegekende taken, anders dan tijdelijke taken als bedoeld in artikel 10b, uit te voeren, met uitzondering van:

- a. de aanleg, wijziging of verwijdering van een aansluiting van een organisatorische eenheid als bedoeld artikel 1, tweede lid,
- b. het ter beschikking stellen en beheren van een meetinrichting voor een afnemer, niet zijnde een afnemer als bedoeld in artikel 43,
- c. de aanleg van leidingen en daarmee verbonden hulpmiddelen.

R

Artikel 35a vervalt.

S

Artikel 39f vervalt.

T

In artikel 52c wordt '52b, tweede, derde en achtste tot en met twaalfde lid' vervangen door: 52b, eerste, tweede en vijfde tot en met negende lid.

U

Artikel 55 vervalt.

V

Artikel 56 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt ', en artikel 55'.

2. In het tweede lid vervalt ', en artikel 55, derde lid'.

W

Artikel 57 vervalt.

X

In artikel 60ac vervalt de zinsnede '54, eerste lid, 54a, eerste lid, en artikel 55, tweede en derde lid'.

Y

Artikel 60ad wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a vervalt '10b, vierde lid,'
2. In onderdeel b, wordt na '7a, eerste en tweede lid,' ingevoegd: 7b,.
3. In onderdeel b vervalt '35a'.

Z

In artikel 66i, tweede lid, wordt 'handelaar of afnemer' vervangen door: handelaar, afnemer of de Nederlandse emissieautoriteit, bedoeld in artikel 2.1 van de Wet milieubeheer,.

AA

Na artikel 85a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 85b

1. De aandelen van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet kunnen direct of indirect berusten bij een buitenlandse instelling die op grond van nationale wettelijke regels is belast met het beheer van een transmissiesysteem als bedoeld in artikel 2, onderdeel 4, van de richtlijn, of bij de middellijk of onmiddellijk aandeelhouder van die buitenlandse instelling, voor zover:

- a. ten minste 75 procent van de aandelen van de netbeheerder en de overwegende zeggenschap over de netbeheerder direct of indirect bij één of meer openbare lichamen blijft,
- b. de samenwerking tussen de netbeheerder en een buitenlandse instelling wordt bevorderd,
- c. er sprake is van een aandelenruil die de betrouwbaarheid, betaalbaarheid of duurzaamheid van het net ten goede komt en
- d. de aandelen in de netbeheerder of de groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek waar die netbeheerder deel van uitmaakt, komen te berusten bij een instelling die de beheerder is van een net dat een directe verbinding heeft met het landelijke gastransportnet in Nederland of dat door middel van een landsgrensoverschrijdend net met het landelijke hoogspanningsnet is verbonden.

2. Het voornemen de aandelen in de netbeheerder direct of indirect te laten berusten bij een buitenlandse instelling of bij de middellijk of onmiddellijk aandeelhouder van die buitenlandse instelling behoeft instemming van beide kamers der Staten-Generaal.